

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

---

3. Ο Κανόνας της ανώτερης διδασκαλίας
(3. Abhidhamma Piṭaka)

05. Θέματα αντιπαράθεσης (05. Kathāvatthupāḷi)

9. Ένατο κεφάλαιο (9. Navamanaggo)

[Κν 9.1-11, PTS 400-420]

PaliVerse

05. Θέματα αντιπαράθεσης

9. Το ένατο κεφάλαιο

(84) 1. Συζήτηση για αυτόν που βλέπει το όφελος

547. Η εγκατάλειψη των νοητικών δεσμών είναι για αυτόν που βλέπει το όφελος; Ναι. Δεν εγκαταλείπονται οι νοητικοί δεσμοί σε αυτόν που στρέφει την προσοχή του στις δραστηριότητες ως παροδικές; Ναι. Αν σε αυτόν που στρέφει την προσοχή του στις δραστηριότητες ως παροδικές εγκαταλείπονται οι νοητικοί δεσμοί, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η εγκατάλειψη των νοητικών δεσμών είναι για αυτόν που βλέπει το όφελος».

Δεν στρέφει την προσοχή του στις δραστηριότητες ως πόνο... κ.λπ... ως αρρώστια... ως απόστημα... ως βέλος... ως δυστυχία... ως πάθηση... ως ξένο... ως αποσύνθεση... ως συμφορά... ως καταστροφή... ως κίνδυνο... ως επιβάρυνση... ως ασταθές... ως εύθραυστο... ως μη σταθερό... ως χωρίς στέγη... ως χωρίς καταφύγιο... ως χωρίς προστασία... ως μη γενόμενο καταφύγιο... ως άδειο... ως κούφιο... ως κενό... ως μη-εαυτό... ως επικίνδυνο... κ.λπ... σε αυτόν που στρέφει την προσοχή του ως υποκείμενο σε μεταβολή εγκαταλείπονται οι νοητικοί δεσμοί; Ναι. Αν σε αυτόν που στρέφει την προσοχή του στις δραστηριότητες ως υποκείμενες σε μεταβολή εγκαταλείπονται οι νοητικοί δεσμοί, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η εγκατάλειψη των νοητικών δεσμών είναι για αυτόν που βλέπει το όφελος».

Στρέφει την προσοχή του στις δραστηριότητες ως παροδικές και είναι αυτός που βλέπει το όφελος στη Νιμπάνα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... στρέφει την προσοχή του στις δραστηριότητες ως παροδικές και είναι αυτός που βλέπει το όφελος στη Νιμπάνα; Ναι. Δύο επαφών... κ.λπ... υπάρχει σύμπτωση δύο συνειδήσεων; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... στις δραστηριότητες και ως πόνο... κ.λπ... στρέφει την προσοχή του ως υποκείμενες σε μεταβολή και είναι αυτός που βλέπει το όφελος στη Νιμπάνα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... στρέφει την προσοχή του στις δραστηριότητες ως υποκείμενες σε μεταβολή και είναι αυτός που βλέπει το όφελος στη Νιμπάνα; Ναι. Δύο επαφών... κ.λπ... υπάρχει σύμπτωση δύο συνειδήσεων; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

548. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «η εγκατάλειψη των νοητικών δεσμών είναι για αυτόν που βλέπει το όφελος»; Ναι. Δεν ειπώθηκε από τον Ευλογημένο - «εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός διαμένει παρατηρώντας την ευτυχία στη Νιμπάνα, με αντίληψη της ευτυχίας, βιώνοντας την ευτυχία, συνεχώς και αδιάκοπα, αδιάλειπτα, αποφασίζοντας με τον νου, διεισδύοντας με τη σοφία»! Υπάρχει τέτοια ομιλία; Ναι. Τότε λοιπόν η εγκατάλειψη των νοητικών δεσμών είναι για αυτόν που βλέπει το όφελος.

Τέλος της συζήτησης για αυτόν που βλέπει το όφελος.

9. Το ένατο κεφάλαιο

(85) 2. Συζήτηση για το αθάνατο ως αντικείμενο

549. Αυτό που έχει το αθάνατο ως αντικείμενο είναι νοητικός δεσμός; Ναι. Το

αθάνατο είναι υποκείμενο σε νοητικούς δεσμούς, υποκείμενο σε νοητικούς κόμβους, υποκείμενο σε νοητικές πλημμύρες, υποκείμενο σε δεσμεύσεις, υποκείμενο σε νοητικά εμπόδια, προσκολλημένο, υποκείμενο σε προσκόλληση, μολύνον; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι το αθάνατο μη υποκείμενο στους νοητικούς δεσμούς, μη υποκείμενο σε νοητικούς κόμβους... κ.λπ... μη μολύνουσα; Ναι. Αν το αθάνατο είναι μη υποκείμενο στους νοητικούς δεσμούς... κ.λπ... μη μολύνον, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «αυτό που έχει το αθάνατο ως αντικείμενο είναι νοητικός δεσμός».

Σχετικά με το αθάνατο η λαγνεία εγείρεται; Ναι. Το αθάνατο είναι βάση για λαγνεία, προκαλεί πάθος, προκαλεί επιθυμία, προκαλεί μέθη, προκαλεί δεσμό, προκαλεί σύγχυση; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι το αθάνατο μη βάση για λαγνεία, μη προκαλούν πάθος, μη προκαλούν επιθυμία, μη προκαλούν μέθη, μη προκαλούν δεσμό, μη προκαλούν σύγχυση; Ναι. Αν το αθάνατο είναι μη βάση για λαγνεία, μη προκαλούν πάθος, μη προκαλούν επιθυμία, μη προκαλούν μέθη, μη προκαλούν δεσμό, μη προκαλούν σύγχυση, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «σχετικά με το αθάνατο η λαγνεία εγείρεται».

Σχετικά με το αθάνατο το μίσος εγείρεται; Ναι. Το αθάνατο είναι βάση για μίσος, βάση για εκνευρισμό, βάση για αποστροφή; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι το αθάνατο μη βάση για μίσος, μη βάση για εκνευρισμό, μη βάση για αποστροφή; Ναι. Αν το αθάνατο είναι μη βάση για μίσος, μη βάση για εκνευρισμό, μη βάση για αποστροφή, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «σχετικά με το αθάνατο το μίσος εγείρεται».

Σχετικά με το αθάνατο η αυταπάτη εγείρεται; Ναι. Το αθάνατο είναι βάση για αυταπάτη, προκαλεί αγνωσία, προκαλεί απώλεια όρασης, καταστέλλει τη σοφία, ανήκει στη δυσφορία, δεν οδηγεί στο Νιμπάνα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι το αθάνατο μη βάση για αυταπάτη, μη προκαλούν αγνωσία, μη προκαλούν απώλεια όρασης, ενισχυτικό της σοφίας, μη ανήκον στη δυσφορία, οδηγούν στο Νιμπάνα; Ναι. Αν το αθάνατο είναι μη βάση για αυταπάτη, μη προκαλούν αγνωσία... κ.λπ... οδηγούν στο Νιμπάνα, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «σχετικά με το αθάνατο η αυταπάτη εγείρεται».

550. Σχετικά με την ύλη οι νοητικοί δεσμοί εγείρονται, η ύλη είναι υποκείμενη σε νοητικούς δεσμούς, υποκείμενη σε νοητικούς κόμβους... κ.λπ... μολύνουσα; Ναι. Σχετικά με το αθάνατο οι νοητικοί δεσμοί εγείρονται, το αθάνατο είναι υποκείμενο σε νοητικούς δεσμούς... κ.λπ... μολύνουσα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Σχετικά με την ύλη η λαγνεία εγείρεται, η ύλη είναι βάση για λαγνεία, προκαλεί πάθος, προκαλεί επιθυμία, προκαλεί μέθη, προκαλεί δεσμό, προκαλεί σύγχυση; Ναι. Σχετικά με το αθάνατο η λαγνεία εγείρεται, το αθάνατο είναι βάση για λαγνεία... κ.λπ... προκαλεί σύγχυση; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Σχετικά με την ύλη το μίσος εγείρεται, η ύλη είναι βάση για μίσος, βάση για εκνευρισμό, βάση για αποστροφή; Ναι. Σχετικά με το αθάνατο το μίσος εγείρεται, το αθάνατο είναι βάση για μίσος, βάση για εκνευρισμό, βάση για αποστροφή; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Σχετικά με την ύλη η αυταπάτη εγείρεται, η ύλη είναι βάση για αυταπάτη, προκαλεί αγνωσία... κ.λπ... δεν οδηγεί στο Νιμπάνα; Ναι. Σχετικά με το αθάνατο η αυταπάτη εγείρεται, το αθάνατο είναι βάση για αυταπάτη, προκαλεί αγνωσία... κ.λπ... δεν οδηγεί στο Νιμπάνα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Σχετικά με το αθάνατο οι νοητικοί δεσμοί εγείρονται, το αθάνατο είναι μη υποκείμενο στους νοητικούς δεσμούς, μη υποκείμενο σε νοητικούς κόμβους, μη υποκείμενο στις νοητικές πλημμύρες, μη υποκείμενο σε νοητικές δεσμεύσεις, μη υποκείμενο στα νοητικά εμπόδια, μη προσκολλημένο, μη υποκείμενο σε προσκόλληση, μη μολύνον; Ναι. Σχετικά με την ύλη οι νοητικοί δεσμοί εγείρονται, η ύλη είναι μη υποκείμενη στους νοητικούς δεσμούς, μη υποκείμενη σε νοητικούς κόμβους... κ.λπ... μη μολύνουσα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Σχετικά με το αθάνατο η λαγνεία εγείρεται, το αθάνατο δεν είναι βάση για λαγνεία, δεν προκαλεί πάθος, δεν προκαλεί επιθυμία, δεν προκαλεί μέθη, δεν προκαλεί δεσμό, δεν προκαλεί σύγχυση; Ναι. Σχετικά με την ύλη η λαγνεία εγείρεται, η ύλη δεν είναι βάση για λαγνεία... κ.λπ... δεν προκαλεί σύγχυση; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Σχετικά με το αθάνατο το μίσος εγείρεται, το αθάνατο δεν είναι βάση για μίσος, δεν είναι βάση για εκνευρισμό, δεν είναι βάση για αποστροφή; Ναι. Σχετικά με την ύλη το μίσος εγείρεται, η ύλη δεν είναι βάση για μίσος, δεν είναι βάση για εκνευρισμό, δεν είναι βάση για αποστροφή; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Σχετικά με το αθάνατο η αυταπάτη εγείρεται, το αθάνατο δεν είναι βάση για αυταπάτη, δεν προκαλεί αγνωσία... κ.λπ... οδηγεί στο Νιμπάνα; Ναι. Σχετικά με την ύλη η αυταπάτη εγείρεται, η ύλη δεν είναι βάση για αυταπάτη, δεν προκαλεί αγνωσία... κ.λπ... οδηγεί στο Νιμπάνα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

551. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «αυτό που έχει το αθάνατο ως αντικείμενο είναι νοητικός δεσμός»; Ναι. Δεν ειπώθηκε από τον Ευλογημένο - «αντιλαμβάνεται το Νιμπάνα ως Νιμπάνα, έχοντας αντιληφθεί το Νιμπάνα ως Νιμπάνα, φαντάζεται το Νιμπάνα, φαντάζεται στο Νιμπάνα, φαντάζεται από το Νιμπάνα, φαντάζεται ότι το Νιμπάνα είναι δικό μου, απολαμβάνει το Νιμπάνα»! Υπάρχει τέτοια ομιλία; Ναι. Τότε λοιπόν αυτό που έχει το αθάνατο ως αντικείμενο είναι νοητικός δεσμός.

Τέλος της συζήτησης για το αθάνατο ως αντικείμενο.

9. Το ένατο κεφάλαιο

(86) 3. Συζήτηση για το ότι η ύλη έχει αισθητηριακό αντικείμενο

552. Η ύλη είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή, προσοχή, προσοχή, βούληση, πόθος, φιλοδοξία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι ότι δεν υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Αν δεν υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή... κ.λπ... φιλοδοξία, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η ύλη είναι με αισθητηριακό αντικείμενο».

Η επαφή είναι με αισθητηριακό αντικείμενο, υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Η ύλη είναι με αισθητηριακό αντικείμενο, υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή... κ.λπ... φιλοδοξία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Το αίσθημα... κ.λπ... η αντίληψη, η βούληση, η συνείδηση, η πίστη, η ενεργητικότητα, η μνήμη, η αυτοσυγκέντρωση, η σοφία, η λαγνεία, το μίσος, η αυταπάτη, η αλαζονεία, η λανθασμένη άποψη, η σκεπτικιστική αμφιβολία, η νωθρότητα, η ανησυχία, η αδιαντροπιά... κ.λπ... ο μη ηθικός φόβος είναι με αισθητηριακό αντικείμενο, υπάρχει γι' αυτόν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Η ύλη είναι με αισθητηριακό αντικείμενο, υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή... κ.λπ... φιλοδοξία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η ύλη είναι με αισθητηριακό αντικείμενο, δεν υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Η επαφή είναι με αισθητηριακό αντικείμενο, δεν υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή... κ.λπ... φιλοδοξία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η ύλη είναι με αισθητηριακό αντικείμενο, δεν υπάρχει γι' αυτήν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Το αίσθημα... κ.λπ... ο μη ηθικός φόβος είναι με αισθητηριακό αντικείμενο, δεν υπάρχει γι' αυτόν στροφή της προσοχής, στοχαστική προσοχή... κ.λπ... φιλοδοξία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

553. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «η ύλη είναι με αισθητηριακό αντικείμενο»; Ναι. Δεν είναι αλήθεια ότι η ύλη είναι με συνθήκη; Ναι. Αν η ύλη είναι με συνθήκη, τότε βεβαίως κύριε, πρέπει να ειπωθεί - «η ύλη είναι με αισθητηριακό αντικείμενο».

Τέλος της συζήτησης για το ότι η ύλη έχει αισθητηριακό αντικείμενο.

9. Το ένατο κεφάλαιο

(87) 4. Συζήτηση για το ότι οι υπολανθάνουσες τάσεις είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο

554. Οι υπολανθάνουσες τάσεις είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η υλικότητα, το Νιμπάνα, η αισθητήρια βάση του ματιού... κ.λπ... η αισθητηριακή βάση της αφής; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η υπολανθάνουσα τάση για ηδονικό πάθος είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Το ηδονικό πάθος, η προδιάθεση του ηδονικού πάθους, ο νοητικός δεσμός του ηδονικού πάθους, η νοητική πλημμύρα της ηδονής, η νοητική δέσμευση της ηδονής, το νοητικό εμπόδιο της ηδονικής επιθυμίας είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το ηδονικό πάθος, η προδιάθεση του ηδονικού πάθους, ο νοητικός δεσμός του ηδονικού πάθους, η νοητική πλημμύρα της ηδονής, η νοητική δέσμευση της ηδονής, το νοητικό εμπόδιο της ηδονικής επιθυμίας είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η υπολανθάνουσα τάση για ηδονικό πάθος είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η υπολανθάνουσα τάση για ηδονικό πάθος είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Σε ποιο συνάθροισμα περιλαμβάνεται; Περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων. Το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο;

Ναι. Το συνάθροισμα του αισθήματος, το συνάθροισμα της αντίληψης, το συνάθροισμα της συνείδησης είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η υπολανθάνουσα τάση για ηδονικό πάθος που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Το ηδονικό πάθος που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το ηδονικό πάθος που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η υπολανθάνουσα τάση για ηδονικό πάθος που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η υπολανθάνουσα τάση για ηδονικό πάθος περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων και είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, το ηδονικό πάθος περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων και είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι ένα μέρος με αισθητηριακό αντικείμενο και ένα μέρος χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι ένα μέρος με αισθητηριακό αντικείμενο και ένα μέρος χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Το συνάθροισμα του αισθήματος, το συνάθροισμα της αντίληψης, το συνάθροισμα της συνείδησης είναι ένα μέρος με αισθητηριακό αντικείμενο και ένα μέρος χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

555. Η υπολανθάνουσα τάση για αποστροφή, η υπολανθάνουσα τάση για αλαζονεία, η υπολανθάνουσα τάση για λανθασμένη άποψη, η υπολανθάνουσα τάση για σκεπτικιστική αμφιβολία, η υπολανθάνουσα τάση πάθους για ύπαρξη, η υπολανθάνουσα τάση για άγνοια είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η άγνοια, η νοητική πλημμύρα της άγνοιας, η νοητική δέσμευση της άγνοιας, η υπολανθάνουσα τάση για άγνοια, η προδιάθεση για άγνοια, ο νοητικός δεσμός της άγνοιας, το νοητικό εμπόδιο της άγνοιας είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η άγνοια, η νοητική πλημμύρα της άγνοιας... κ.λπ... το νοητικό εμπόδιο της άγνοιας είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η υπολανθάνουσα τάση για άγνοια είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η υπολανθάνουσα τάση για άγνοια είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Σε ποιο συνάθροισμα περιλαμβάνεται; Περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων. Το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Το συνάθροισμα του αισθήματος, το συνάθροισμα της αντίληψης, το συνάθροισμα της συνείδησης είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η υπολανθάνουσα τάση για άγνοια που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η άγνοια που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η άγνοια που

περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η υπολανθάνουσα τάση για άγνοια που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η υπολανθάνουσα τάση για άγνοια περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων και είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, η άγνοια περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων και είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι ένα μέρος με αισθητηριακό αντικείμενο και ένα μέρος χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι ένα μέρος με αισθητηριακό αντικείμενο και ένα μέρος χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Το συνάθροισμα του αισθήματος, το συνάθροισμα της αντίληψης, το συνάθροισμα της συνείδησης είναι ένα μέρος με αισθητηριακό αντικείμενο και ένα μέρος χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

556. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «οι υπολανθάνουσες τάσεις είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο»; Ναι. Όταν στον κοινό άνθρωπο υπάρχει καλή και απροσδιόριστη συνείδηση, πρέπει να ειπωθεί «με υπολανθάνουσες τάσεις»; Ναι. Υπάρχει αντικείμενο εκείνων των υπολανθανουσών τάσεων; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... Τότε λοιπόν οι υπολανθάνουσες τάσεις είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο. Όταν στον κοινό άνθρωπο υπάρχει καλή και απροσδιόριστη συνείδηση, πρέπει να ειπωθεί «με πάθος»; Ναι. Υπάρχει αντικείμενο εκείνου του πάθους; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... Τότε λοιπόν το πάθος είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο.

Τέλος της συζήτησης για το ότι οι υπολανθάνουσες τάσεις είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο.

9. Το ένατο κεφάλαιο

(88) 5. Συζήτηση για το ότι η γνώση είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο

557. Η γνώση είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η υλικότητα, το Νιμπάνα, η αισθητήρια βάση του ματιού... κ.λπ... η αισθητηριακή βάση της αφής; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η γνώση είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η σοφία, η ικανότητα της σοφίας, η δύναμη της σοφίας, η ορθή άποψη, ο παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η σοφία, η ικανότητα της σοφίας, η δύναμη της σοφίας, η ορθή άποψη, ο παράγοντας φώτισης της διερεύνησης των φαινομένων είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η γνώση είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η γνώση είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Σε ποιο συνάθροισμα περιλαμβάνεται; Περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων. Το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Το συνάθροισμα του αισθήματος, το συνάθροισμα της αντίληψης, το συνάθροισμα της συνείδησης είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η γνώση που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η σοφία που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να

ειπωθεί έτσι... κ.λπ... η σοφία που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Η γνώση που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Η γνώση που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, η σοφία που περιλαμβάνεται στο συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι ένα μέρος με αισθητηριακό αντικείμενο και ένα μέρος χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... το συνάθροισμα των νοητικών δραστηριοτήτων είναι ένα μέρος με αισθητηριακό αντικείμενο και ένα μέρος χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Το συνάθροισμα του αισθήματος, το συνάθροισμα της αντίληψης, το συνάθροισμα της συνείδησης είναι ένα μέρος με αισθητηριακό αντικείμενο και ένα μέρος χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

558. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «η γνώση είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο»; Ναι. Πρέπει να ειπωθεί ότι ο Άξιος που διαθέτει οφθαλμική συνείδηση είναι γνώστης; Ναι. Υπάρχει αντικείμενο εκείνης της γνώσης; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... τότε λοιπόν η γνώση είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο. Πρέπει να ειπωθεί ότι ο Άξιος που διαθέτει οφθαλμική συνείδηση είναι σοφός; Ναι. Υπάρχει αντικείμενο εκείνης της σοφίας; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... Τότε λοιπόν η σοφία είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο.

Τέλος της συζήτησης για το ότι η γνώση είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο.

9. Το ένατο κεφάλαιο

(89) 6. Συζήτηση για το παρελθόν και το μέλλον ως αντικείμενο

559. Η συνείδηση με παρελθόν αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Δεν έχει παρελθόν αντικείμενο; Ναι. Αν έχει παρελθόν αντικείμενο, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η συνείδηση με παρελθόν αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο». Η συνείδηση με παρελθόν αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο είναι λανθασμένο. Αν όμως είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «έχει παρελθόν αντικείμενο». Το χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο έχει παρελθόν αντικείμενο είναι λανθασμένο.

Η συνείδηση με παρελθόν αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Δεν υπάρχει σχετικά με το παρελθόν στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Αν σχετικά με το παρελθόν υπάρχει στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η συνείδηση με παρελθόν αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο».

560. Η συνείδηση με μελλοντικό αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Δεν έχει μελλοντικό αντικείμενο; Ναι. Αν έχει μελλοντικό αντικείμενο, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η συνείδηση με μελλοντικό αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο». Η συνείδηση με μελλοντικό αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο είναι λανθασμένο. Αν όμως είναι χωρίς

αισθητηριακό αντικείμενο, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «μελλοντικό αντικείμενο». Το χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο έχει μελλοντικό αντικείμενο είναι λανθασμένο.

Η συνείδηση με μελλοντικό αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Δεν υπάρχει σχετικά με το μέλλον στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία; Ναι. Αν σχετικά με το μέλλον υπάρχει στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η συνείδηση με μελλοντικό αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο».

Σχετικά με το παρόν υπάρχει στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, η συνείδηση με παρόν αντικείμενο είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Σχετικά με το παρελθόν υπάρχει στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, η συνείδηση με παρελθόν αντικείμενο είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... σχετικά με το παρόν υπάρχει στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, η συνείδηση με παρόν αντικείμενο είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Σχετικά με το μέλλον υπάρχει στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, η συνείδηση με μελλοντικό αντικείμενο είναι με αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Σχετικά με το παρελθόν υπάρχει στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, η συνείδηση με παρελθόν αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Σχετικά με το παρόν υπάρχει στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, η συνείδηση με παρόν αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Σχετικά με το μέλλον υπάρχει στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, η συνείδηση με μελλοντικό αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Ναι. Σχετικά με το παρόν υπάρχει στροφή της προσοχής... κ.λπ... φιλοδοξία, η συνείδηση με παρόν αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

561. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «η συνείδηση με παρελθόν και μέλλον αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο»; Ναι. Δεν είναι αλήθεια ότι το παρελθόν και το μέλλον δεν υπάρχει; Ναι. Αν το παρελθόν και το μέλλον δεν υπάρχει, τότε βεβαίως κύριε, πρέπει να ειπωθεί - «η συνείδηση με παρελθόν και μέλλον αντικείμενο είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο»... κ.λπ...

Τέλος της συζήτησης για το παρελθόν και το μέλλον ως αντικείμενο.

9. Το ένατο κεφάλαιο

(90) 7. Συζήτηση για το επηρεασμένο από λογισμό

562. Κάθε συνείδηση είναι επηρεασμένη από λογισμό; Ναι. Κάθε συνείδηση είναι επηρεασμένη από συλλογισμό, επηρεασμένη από αγαλλίαση, επηρεασμένη από ευτυχία, επηρεασμένη από πόνο, επηρεασμένη από ευαρέσκεια, επηρεασμένη από δυσαρέσκεια, επηρεασμένη από αταραξία, επηρεασμένη από πίστη, επηρεασμένη από ενεργητικότητα, επηρεασμένη από μνήμη, επηρεασμένη από αυτοσυγκέντρωση, επηρεασμένη από σοφία, επηρεασμένη από λαγνεία, επηρεασμένη από μίσος... κ.λπ... επηρεασμένη από μη ηθικό φόβο; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Κάθε συνείδηση είναι επηρεασμένη από λογισμό; Ναι. Δεν υπάρχει αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό αλλά μόνο με συλλογισμό; Ναι. Αν υπάρχει αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό αλλά μόνο με συλλογισμό, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «κάθε συνείδηση είναι επηρεασμένη από λογισμό».

Κάθε συνείδηση είναι επηρεασμένη από λογισμό; Ναι. Δεν υπάρχει αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό και συλλογισμό; Ναι. Αν υπάρχει αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό και συλλογισμό, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «κάθε συνείδηση είναι επηρεασμένη από λογισμό». Κάθε συνείδηση είναι επηρεασμένη από λογισμό; Ναι. Δεν ειπώθηκαν τρεις αυτοσυγκεντρώσεις από τον Ευλογημένο - η αυτοσυγκέντρωση με λογισμό και συλλογισμό, η αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό αλλά μόνο με συλλογισμό, η αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό και συλλογισμό; Ναι. Αν τρεις αυτοσυγκεντρώσεις ειπώθηκαν από τον Ευλογημένο - η αυτοσυγκέντρωση με λογισμό και συλλογισμό, η αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό αλλά μόνο με συλλογισμό, η αυτοσυγκέντρωση χωρίς λογισμό και συλλογισμό, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «κάθε συνείδηση είναι επηρεασμένη από λογισμό».

Τέλος της συζήτησης για το επηρεασμένο από λογισμό.

9. Το ένατο κεφάλαιο

(91) 8. Συζήτηση για τον ήχο της διάχυσης του λογισμού

563. Σε κάθε περίπτωση αυτού που σκέφτεται και συλλογίζεται, η διάχυση του λογισμού είναι ήχος; Ναι. Σε κάθε περίπτωση αυτού που αγγίζει, η διάχυση της επαφής είναι ήχος· σε κάθε περίπτωση αυτού που αισθάνεται, η διάχυση του αισθήματος είναι ήχος· σε κάθε περίπτωση αυτού που αντιλαμβάνεται, η διάχυση της αντίληψης είναι ήχος· σε κάθε περίπτωση αυτού που προτίθεται, η διάχυση της βούλησης είναι ήχος· σε κάθε περίπτωση αυτού που σκέπτεται, η διάχυση της συνείδησης είναι ήχος· σε κάθε περίπτωση αυτού που θυμάται, η διάχυση της μνήμης είναι ήχος· σε κάθε περίπτωση αυτού που κατανοεί, η διάχυση της σοφίας είναι ήχος; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Σε κάθε περίπτωση αυτού που σκέφτεται και συλλογίζεται, η διάχυση του λογισμού είναι ήχος; Ναι. Η διάχυση του λογισμού είναι ήχος αντιληπτός από το αυτί, χτυπά στο αυτί, έρχεται στο πεδίο αίσθησης του αυτιού; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... Δεν είναι η διάχυση του λογισμού ήχος μη αντιληπτός από το αυτί, δεν χτυπά στο αυτί, δεν έρχεται στο πεδίο αίσθησης του αυτιού; Ναι. Αν η διάχυση του λογισμού είναι ήχος μη αντιληπτός από το αυτί, δεν χτυπά στο αυτί, δεν έρχεται στο πεδίο αίσθησης του αυτιού, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «σε κάθε περίπτωση αυτού που σκέφτεται και συλλογίζεται, η διάχυση του λογισμού είναι ήχος».

Τέλος της συζήτησης για τον ήχο της διάχυσης του λογισμού.

9. Το ένατο κεφάλαιο

(92) 9. Συζήτηση για το ότι η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση

564. Η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση; Ναι. Η ομιλία αυτού που είναι χωρίς επαφή, η ομιλία αυτού που είναι χωρίς αίσθημα, η ομιλία αυτού που είναι χωρίς αντίληψη, η ομιλία αυτού που είναι χωρίς βούληση, η ομιλία αυτού που είναι

χωρίς συνείδηση; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι η ομιλία αυτού που έχει επαφή, η ομιλία αυτού που έχει αίσθημα, η ομιλία αυτού που έχει αντίληψη, η ομιλία αυτού που έχει βούληση, η ομιλία αυτού που έχει συνείδηση; Ναι. Αν η ομιλία αυτού που έχει επαφή... κ.λπ... η ομιλία αυτού που έχει συνείδηση, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση».

Η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση; Ναι. Η ομιλία αυτού που δεν στρέφει την προσοχή... κ.λπ... η ομιλία αυτού που είναι χωρίς στοχαστική προσοχή... κ.λπ... η ομιλία αυτού που δεν κατευθύνει; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι η ομιλία αυτού που στρέφει την προσοχή, η ομιλία αυτού που έχει στοχαστική προσοχή... κ.λπ... η ομιλία αυτού που κατευθύνει; Ναι. Αν η ομιλία αυτού που στρέφει την προσοχή, η ομιλία αυτού που έχει στοχαστική προσοχή, η ομιλία αυτού που κατευθύνει, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση».

Η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση; Ναι. Δεν είναι η ομιλία προερχόμενη από τη συνείδηση, συγγενημένη με τη συνείδηση, με ταυτόχρονη έγερση μαζί με τη συνείδηση; Ναι. Αν η ομιλία είναι προερχόμενη από τη συνείδηση, συγγενημένη με τη συνείδηση, με ταυτόχρονη έγερση μαζί με τη συνείδηση, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση».

Η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση; Ναι. Αυτός που θέλει να μιλήσει δεν μιλάει, αυτός που θέλει να πει δεν λέει, αυτός που θέλει να απευθυνθεί δεν απευθύνεται, αυτός που θέλει να εκφραστεί δεν εκφράζεται; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι ότι αυτός που θέλει να μιλήσει μιλάει, αυτός που θέλει να πει λέει, αυτός που θέλει να απευθυνθεί απευθύνεται, αυτός που θέλει να εκφραστεί εκφράζεται; Ναι. Αν αυτός που θέλει να μιλήσει μιλάει, αυτός που θέλει να πει λέει, αυτός που θέλει να απευθυνθεί απευθύνεται, αυτός που θέλει να εκφραστεί εκφράζεται, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση».

565. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση»; Ναι. Δεν υπάρχει κάποιος που «κάτι άλλο θα πω» και άλλο λέει, «κάτι άλλο θα μιλήσω» και άλλο μιλάει, «κάτι άλλο θα απευθυνθώ» και άλλο απευθύνεται, «κάτι άλλο θα εκφραστώ» και άλλο εκφράζεται; Ναι. Αν υπάρχει κάποιος που «κάτι άλλο θα πω» και άλλο λέει... κ.λπ... «κάτι άλλο θα εκφραστώ» και άλλο εκφράζεται, τότε βεβαίως κύριε, πρέπει να ειπωθεί - «η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση».

Τέλος της συζήτησης για το ότι η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση.

9. Το ένατο κεφάλαιο

(93) 10. Η συζήτηση για το ότι η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση

566. Η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση; Ναι. Η σωματική πράξη αυτού που είναι χωρίς επαφή... κ.λπ... η σωματική πράξη αυτού που είναι χωρίς συνείδηση; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι η σωματική πράξη αυτού που έχει επαφή... κ.λπ... η σωματική πράξη αυτού που έχει συνείδηση; Ναι. Αν η

σωματική πράξη αυτού που έχει επαφή... κ.λπ... η σωματική πράξη αυτού που έχει συνείδηση, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση».

Η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση; Ναι. Η σωματική πράξη αυτού που δεν στρέφει την προσοχή... κ.λπ... η σωματική πράξη αυτού που δεν κατευθύνει; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... δεν είναι η σωματική πράξη αυτού που στρέφει την προσοχή... κ.λπ... η σωματική πράξη αυτού που κατευθύνει; Ναι. Αν η σωματική πράξη αυτού που στρέφει την προσοχή... κ.λπ... η σωματική πράξη αυτού που κατευθύνει, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση».

Η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση; Ναι. Δεν είναι η σωματική πράξη προερχόμενη από τη συνείδηση, συγγενημένη με τη συνείδηση, με ταυτόχρονη έγερση μαζί με τη συνείδηση; Ναι. Αν η σωματική πράξη είναι προερχόμενη από τη συνείδηση, συγγενημένη με τη συνείδηση, με ταυτόχρονη έγερση μαζί με τη συνείδηση, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση».

Η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση; Ναι. Αυτός που επιθυμεί να προχωρήσει δεν προχωρά, αυτός που επιθυμεί να οπισθοχωρήσει δεν οπισθοχωρεί, αυτός που επιθυμεί να κοιτάξει μπροστά δεν κοιτάζει μπροστά, αυτός που επιθυμεί να κοιτάξει γύρω δεν κοιτάζει γύρω, αυτός που επιθυμεί να μαζέψει δεν μαζεύει, αυτός που επιθυμεί να τεντώσει δεν τεντώνει; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... Δεν είναι ότι αυτός που επιθυμεί να προχωρήσει προχωρά, αυτός που επιθυμεί να οπισθοχωρήσει οπισθοχωρεί, αυτός που επιθυμεί να κοιτάξει μπροστά κοιτάζει μπροστά, αυτός που επιθυμεί να κοιτάξει γύρω κοιτάζει γύρω, αυτός που επιθυμεί να μαζέψει μαζεύει, αυτός που επιθυμεί να τεντώσει τεντώνει; Ναι. Αν αυτός που επιθυμεί να προχωρήσει προχωρά... κ.λπ... αυτός που επιθυμεί να τεντώσει τεντώνει, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση».

567. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση»; Ναι. Δεν υπάρχει κάποιος που «αλλού θα πάω» και αλλού πηγαίνει... κ.λπ... «κάτι άλλο θα τεντώσω» και άλλο τεντώνει; Ναι. Αν υπάρχει κάποιος που «αλλού θα πάω» και αλλού πηγαίνει... κ.λπ... «κάτι άλλο θα τεντώσω» και άλλο τεντώνει, τότε βεβαίως κύριε, πρέπει να ειπωθεί - «η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση».

Τέλος της συζήτησης για το ότι η σωματική πράξη δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση.

9. Το ένατο κεφάλαιο

(94) 11. Η συζήτηση για την κατοχή του παρελθόντος και του μέλλοντος

568. Είναι προικισμένος με το παρελθόν; Ναι. Δεν είναι το παρελθόν καταπαυθέν, εξαφανισμένο, μεταβλημένο, παρελθόν, παρελθόν εντελώς; Ναι. Αν το παρελθόν είναι καταπαυθέν, εξαφανισμένο, μεταβλημένο, παρελθόν, παρελθόν εντελώς, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «είναι προικισμένος με το παρελθόν».

Είναι προικισμένος με το μέλλον; Ναι. Δεν είναι το μέλλον αγέννητο, μη-γενόμενο, μη προκύψαν, μη παραχθέν, μη αναδυθέν, μη εμφανισθέν; Ναι. Αν το μέλλον είναι αγέννητο, μη-γενόμενο, μη προκύψαν, μη παραχθέν, μη αναδυθέν, μη εμφανισθέν, τότε βεβαίως κύριε, δεν πρέπει να ειπωθεί - «είναι προικισμένος με το μέλλον».

569. Διακατέχεται από το παρελθόν συνάθροισμα του υλικού σώματος, διακατέχεται από το μέλλον συνάθροισμα του υλικού σώματος, διακατέχεται από το παρόν συνάθροισμα του υλικού σώματος; Ναι. Διακατέχεται από τρία συναθροίσματα του υλικού σώματος; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... διακατέχεται από τα παρελθόντα πέντε συναθροίσματα, διακατέχεται από τα μέλλοντα πέντε συναθροίσματα, διακατέχεται από τα παρόντα πέντε συναθροίσματα; Ναι. Διακατέχεται από δεκαπέντε συναθροίσματα; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Διακατέχεται από την παρελθούσα αισθητήρια βάση του ματιού, διακατέχεται από τη μέλλουσα αισθητήρια βάση του ματιού, διακατέχεται από την παρούσα αισθητήρια βάση του ματιού; Ναι. Διακατέχεται από τρεις αισθητήριες βάσεις του ματιού; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... διακατέχεται από τις παρελθούσες δώδεκα αισθητήριες βάσεις, διακατέχεται από τις μέλλουσες δώδεκα αισθητήριες βάσεις, διακατέχεται από τις παρούσες δώδεκα αισθητήριες βάσεις; Ναι. Διακατέχεται από τριάντα έξι αισθητήριες βάσεις; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Διακατέχεται από το παρελθόν στοιχείο του ματιού, διακατέχεται από το μέλλον στοιχείο του ματιού, διακατέχεται από το παρόν στοιχείο του ματιού; Ναι. Διακατέχεται από τρία στοιχεία του ματιού; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... διακατέχεται από τα παρελθόντα δεκαοκτώ στοιχεία, διακατέχεται από τα μέλλοντα δεκαοκτώ στοιχεία, διακατέχεται από τα παρόντα δεκαοκτώ στοιχεία; Ναι. Διακατέχεται από πενήντα τέσσερα στοιχεία; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

Διακατέχεται από την παρελθούσα οφθαλμική ικανότητα, διακατέχεται από τη μέλλουσα οφθαλμική ικανότητα, διακατέχεται από την παρούσα οφθαλμική ικανότητα; Ναι. Διακατέχεται από τρεις οφθαλμικές ικανότητες; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ... διακατέχεται από τις παρελθούσες είκοσι δύο ικανότητες, διακατέχεται από τις μέλλουσες είκοσι δύο ικανότητες, διακατέχεται από τις παρούσες είκοσι δύο ικανότητες; Ναι. Διακατέχεται από εξήντα έξι ικανότητες; Δεν πρέπει να ειπωθεί έτσι... κ.λπ...

570. Δεν πρέπει να ειπωθεί - «είναι προικισμένος με παρελθόν και μέλλον»; Ναι. Δεν υπάρχει διαλογιστής των οκτώ απολυτρώσεων, αποδέκτης κατά βούληση των τεσσάρων διαλογιστικών εκστάσεων, αποδέκτης των εννέα σταδιακών επιτεύξεων διαμονής; Ναι. Αν υπάρχει διαλογιστής των οκτώ απολυτρώσεων, αποδέκτης κατά βούληση των τεσσάρων διαλογιστικών εκστάσεων, αποδέκτης των εννέα σταδιακών επιτεύξεων διαμονής, τότε βεβαίως κύριε, πρέπει να ειπωθεί - «είναι προικισμένος με παρελθόν και μέλλον».

Τέλος της συζήτησης για την κατοχή του παρελθόντος και του μέλλοντος.

Το ένατο κεφάλαιο.

Αυτή είναι η σύνοψή του -

Η εγκατάλειψη των νοητικών δεσμών για αυτόν που βλέπει το όφελος, αυτό που έχει

το αθάνατο ως αντικείμενο είναι νοητικός δεσμός, η ύλη είναι με αισθητηριακό αντικείμενο, οι υπολανθάνουσες τάσεις είναι χωρίς αισθητηριακό αντικείμενο, έτσι ακριβώς η γνώση, η συνείδηση με παρελθόν και μέλλον ως αντικείμενο, κάθε συνείδηση είναι επηρεασμένη από λογισμό, σε κάθε περίπτωση αυτού που σκέφτεται και συλλογίζεται η διάχυση του λογισμού είναι ήχος, η ομιλία δεν είναι σύμφωνη με τη συνείδηση, έτσι ακριβώς η σωματική πράξη, προικισμένος με παρελθόν και μέλλον.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Tīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. 3. Ο Κανόνας της ανώτερης διδασκαλίας. 05. Θέματα αντιπαράθεσης. 9. Ένατο κεφάλαιο έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org